

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

RAVNOVESJA EKOSISTEMOV (REK)

2. SPLOŠNI CILJI

Splošni cilji predmeta so:

- sposobnost prepoznavanja, evidentiranja živalskih in rastlinskih vrst, varovanje naravnih vrednot;
- razvijanje moralnega in etičnega čuta za poštenost, natančnost in vestnost pri delu;
- sposobnost spremljanja in analiziranja stanja in podajanja strokovno utemeljenih rešitev;
- sposobnost povezovanja znanja z različnih področij pri uporabi in razvoju novih znanj in ukrepov varovanja in ohranjanja ekosistemov;
- sposobnost obvladanja standardnih metod, postopkov in ukrepov varovanja in ohranjanja ekosistemov;
- vodenje in reševanje konkretnih delovnih problemov na področju varstva in upravljanja z zavarovanimi območji;
- sposobnost stalne uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije na svojem konkretnem delovnem strokovnem področju.

3. PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCE

V predmetu si študent poleg generičnih pridobi naslednje predmetno-specifične kompetence:

- pripravlja strokovne podlage ukrepov za varovanje in ohranjanje ekosistemov;
- evidentira rastlinske in živalske vrste;
- vzopstavlja in vodi baze podatkov;
- vrednoti biotsko raznovrstnost z uporabo dogovorjenih metod za vzpostavljanje naravnih ravnovesij;
- evidentira stanje ekosistemov;
- skrbi za ohranjanje biotske raznovrstnosti, značilne krajine, avtohtonih vrst;
- sodeluje pri ohranjanju ekosistemov;
- informira javnost o pomenu ohranjanja naravnih ravnovesij in avtohtonih vrst;
- sodeluje pri pripravi domačih in mednarodnih projektov.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
Študent:	
Ekosistemi in naravna ravnovesja	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna strukturo delovanja ekosistemov in načine za ohranjanje naravnega ravnovesja; - pozna dejavnike, ki lahko porušijo ravnovesje; - pozna vzroke za nastanek klimatskih sprememb; - opredeli vpliv klimatskih sprememb na stabilnost ekosistemov; - našteje in opiše različne scenarije klimatskih sprememb v prihodnosti; - opredeli, zakaj je nujno prilagajanje na klimatske spremembe; - pozna taksonomsko razvrstitev rastlin in živali; - zna uporabljati ključne za določanje in druge taksonomske pripomočke; - pozna pomembnejše rastline in živali nekaterih ekosistemov; - na podlagi podatkov o vrstah zna določiti tip fitocenoze; - pozna načine evidentiranja in vnašanje podatkov v različne evidence; - pozna metode in orodja za ocenjevanje biotske raznovrstnosti v povezavi zagotavljanja ravnovesij ekosistemov; - zna urediti in predstaviti rezultate vrednotenja; - pozna razmerje med biotsko raznovrstnostjo in stabilnostjo naravnih ravnovesij; 	<ul style="list-style-type: none"> - Zna ovrednotiti pomen biotske pestrosti za vzdrževanje ravnovesja ekosistemov; - načrtuje, usklajuje izvajanje posegov v ekosisteme, posamezne habitatne tipe; - sodeluje pri pripravi načrtov upravljanja s posameznimi habitatmi; - spremlja stanje podnebja in njegov vpliv na okolje v celoti; - pripravi strokovne podlage, na osnovi katerih se bomo prilagajali na spremembe v okolju ekosistemov; - izdelava načrt spremljanja in blaženja klimatskih sprememb; - oceni vpliv klimatskih sprememb na ekosisteme in biotsko raznolikost v Evropi; - zna razvrstiti rastline in živali v višje taksonomske enote; - z uporabo ključev zna razvrstiti organizme do nivoja osnovne taksonomske enote; - na podlagi znanja in izkušenj predvideva katere organizme lahko pričakuje v določenem tipu ekosistema; - prepoznavna in določa tipe fitocenz; - vnaša podatke evidentiranja v popisne liste ali druge evidence; - razlikuje med vrstno, gensko in ekosistemsko raznovrstnostjo; - pozna štiri glavne oblike stabilnosti: stalnost, vztrajnost, elastičnost, amplituda
Indikatorski organizmi	
<ul style="list-style-type: none"> - pozna pomen različnih ekosistemov za naravna ravnovesja; - pozna nosilne in indikatorske organizme za določene ekosisteme; - zna razložiti pojem in pomen sukcesije in klimaksa; - pozna pristope varstva ekosistemov in ohranjanja naravnih ravnovesij; - zna oceniti ali je biotska raznovrstnost ogrožena 	<ul style="list-style-type: none"> - pri svojem delu uporablja poznavanje indikatorskih organizmov; - na podlagi popisa s pomočjo tabel in drugih pripomočkov oceni stanje ekosistema; - na podlagi ovrednotenja stanja ekosistemov zna pripraviti načrt varstva – ohranjanje obstoječega stanja ali vzpostavljanje naravnega ravnovesja;

Biotska raznovrstnost in naravna ravnovesja	
<ul style="list-style-type: none"> - pozna načine kako opozoriti na spremembe; - zna oceniti obseg sprememb in njihov pomen za ekosistem; - pozna in se zaveda pomena biotske raznovrstnosti za evolucijo in vzdrževanje sistemov, ki ohranjajo življenje v biosferi; - spoštuje vse oblike življenja; - upošteva ranljivost organizmov in njihovih življenjskih prostorov; - razume pomen ohranjanja biološke raznovrstnosti; - razloži, da je ohranjanje biološke diverzitete skupna skrb vsega človeštva; - zaveda se, da so države odgovorne za ohranjanje biološke raznovrstnosti na svojem območju in trajnostne rabe svojih bioloških virov; - pojasni, da je potrebno preprečevati in odstraniti vzroke za zmanjšanje biološke raznovrstnosti na samem izvoru; - dojema, da je temeljna zahteva za ohranitev biološke raznovrstnosti ohranitev ekosistemov; - razloži nujnost odgovornega ravnanja s seboj, živimi bitji, ekosistemi in naravno dediščino; - pojasni predpise, ki urejajo ravnanje z zaščitnimi organizmi; - opredeli, da proces evolucije generira in vzdržuje biodiverzitet; - opredeli, da za razliko od naravnih ekosistemov, antropogeni ekosistemi zaradi umetnega vzdrževanja zelenega stanja ne dosežajo tako velike biodiverzitet, da bi lahko dosegli klimaksno stanje; - pozna načine in tehnologije ohranjanja tipične kulturne krajine in avtohtonih vrst; - pozna ekoremediacijske načine, ki pripomorejo k naravnim ravnovesjem. 	<ul style="list-style-type: none"> - na podlagi podatkov oceni stopnjo ogroženosti ekosistema ter analizira vzroke ogroženosti; - uporablja načine za informiranje in opozarjanje na spremembe; - ocenjuje obseg in nevarnost sprememb v ekosistemu; - definira biološko raznovrstnost; - ugotavlja vrstno diverzitetu znotraj ekosistemov; - analizira ključni pomen biološke raznovrstnosti za delovanje ekosistemov, ohranjanje življenja, kakovost okolja in naravnih virov ter s tem povezane ekološke funkcije ob opazovanem primeru; - predvidi odvisnost ekološkega ravnotežja od biodiverzitet; - prepozna ekosistemsko raznovrstnost v slovenski krajini; - analizira biogeografske dejavnike, ki vplivajo na veliko biodiverzitetu na nekaterih območjih v Sloveniji; - predvidi in ocenjuje stanje v ekosistemih ter posledice različnih vplivov in posegov vanje (kvantitativne in kvalitativne) na osnovno stanje in razširjenost vrst organizmov; - definira koncept biološke vrste - analizira ranljivost vrste ter učinkovito velikost populacije; - predvidi vpliv velikosti površine ekosistema na razporeditev vrstne raznolikosti v prostoru (površina in število vrst); - načrtuje značilne posege in načine vzdrževanja zelenega stanja v antropogenih ekosistemih ter njihove vplive na stanje biodiverzitet ; - analizira, da se v procesu sukcesije večja biodiverzitet; - opredeli, da je človek del ekosistemov in da biodiverzitetu in naravne dobrine ohranjamo zanj ter to upoštevamo v praksi; - predvidi, da ohranjanje vrst vpliva na ohranjanje njihovih populacij in

	<p>omogočanje njihove nadaljnje evolucije v njihovih ekosistemih;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizira vzroke za propadanje biodiverzitete v antropogenih ekosistemih; - analizira pogoje za ohranjanje biodiverzitete in našteje ustrezne ukrepe za načrtovanje antropogenih ekosistemov; - analizira, da stanje in razširjenost vrst organizmov odraža posledice vplivov in posegov v ekosisteme ter onesnaževanja okolja, ki imajo systemske učinke; - ohranja stare sorte kulturnih rastlin in vrst domačih živali pred vnašanjem tujih, na naše življenjske združbe neprilagojenih vrst; - predvidi pomen ohranjanja tipične kulturne krajine in avtohtonih kulturnih rastlin za ostale dejavnosti (turizem, ohranjanja naravnih procesov in zdravih virov); - s pomočjo ekoremediacijskih načinov ohranja značilnosti krajine in avtohtone vrste; - raziskuje prednosti uporabe avtohtonih organizmov za humifikacijo pred nakupom tujerodnih; - na terenu analizira, da je za ohranitev vrst nujno ohranjanje razmer, potrebnih za njihovo nadaljnjo evolucijo v njihovih življenjskih prostorih; - predvidi posledice degradacije in fragmentacije ekosistemov za varovanje narave, biotske raznovrstnosti in ohranjanje ekoloških procesov; - na internetu poišče zakonodajo, ki zadeva varstvo narave in oceni njeno upoštevanje v svojem poklicnem in vsakdanjem življenju;
Ohranjanje ekosistemov	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna osnovne načine varovanja in ohranjanja ekosistemov; - pozna metodo varovanja ekosistemov posredno preko varovanja habitatnih tipov; 	<ul style="list-style-type: none"> - sodeluje v timu strokovnjakov, ki skrbijo za ohranjanje stabilnosti ekosistemov; - izvaja ukrepe ohranjanja stabilnosti ekosistemov.

<ul style="list-style-type: none"> - pozna pristope varovanja s treh ključnih vidikov: varovanje ekosistemov/habitatov, posameznih rastlinskih in živalskih vrst ter naravnih vrednot; - zna razvrstiti habitatne tipe na osnovne habitatne tipe in njihove podskupine.	
Informiranje in ozaveščanje o pomenu stabilnosti ekosistemov	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna načine informiranja in ozaveščanja javnosti o pomenu ohranjanja naravnega ravnovesja	<ul style="list-style-type: none"> - Informira in ozavešča javnost o pomenu ohranjanja naravnih vrednot in naravnega ravnovesja

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 132 ur (76 ur predavanj, 28 ur seminarских vaj, 28 ur laboratorijskih vaj).

Število ur samostojnega dela: 108 ur (59 ur študij literature in virov ter priprava na izpit, 49 ur izdelava seminarske naloge ali projektne naloge);

Skupaj 240 ur dela študenta (8 KT).